

Sygn. akt IV U 1653/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2020 r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Bogusław Łój

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Dejewska vel Dej

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2020 r. w Zielonej Górze

**sprawy z odwołania Zakładu (...) A. S.
w G.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 24.04.2019r.

- nr (...) dot. J. B.

- nr (...) dot. R. B. (1)

- nr (...) dot. R. B. (2)

- nr (...) dot. G. B. (1)

- nr (...) dot. K. B.

- nr (...) dot. O. B.

- nr (...) dot. M. A.

przy udziale zainteresowanych: J. B., R. B. (1), R. B. (2), G. B. (1), K. B., O. B., M. A.

o podstawę wymiaru składek

**I. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,
że ustala iż przychód uzyskany przez J. B. z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S.**

w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

**II. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,
że ustala iż przychód uzyskany przez R. B. (1) z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S.**

w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

III. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,

że ustala iż przychód uzyskany przez R. B. (2) z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S.

w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

IV. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,

że ustala iż przychód uzyskany przez G. B. (1) z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S. w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej

w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

V. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,

że ustala iż przychód uzyskany przez K. B. z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S. w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej

w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

VI. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,

że ustala iż przychód uzyskany przez O. B. z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S.

w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

VII. zmienia zaskarżoną decyzję nr (...) w ten sposób,

że ustala iż przychód uzyskany przez M. A. z tytułu sfinansowania przez płatnika składek Zakład (...) - A. S.

w G. kosztów pobytu w hotelu w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji nie stanowi podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne;

VIII. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego Zakładu (...) - A. S. w G. kwotę 7.470 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Bogusław Łój

Sygn. akt IV U 1653/19

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **K. B.** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Jako podstawę prawną decyzji organ rentowy wskazał art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1 ustawy z 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W uzasadnieniu organ rentowy wywodził, że **K. B.**, wykonując w okresie wskazanym w decyzji powierzone mu zadania, nie znajdował się w podróży służbowej, w konsekwencji pracodawca nie był zobowiązany do pokrycia kosztów

związanych z jego podróżą. Sfinansowane przez płatnika składek świadczenia stanowią więc przychód K. B., a tym samym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **M. A.** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **J. B.** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **O. B.** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **R. B. (1)** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **R. B. (2)** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Decyzją z dnia 24.04.2019 r., nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że przychód uzyskany przez **G. B. (1)** z tytułu sfinansowania przez płatnika składek – Zakład (...) w G. – kosztów pobytu w hotelu w związku z odbywaniem przez ww. osobę podróży, w kwotach podanych za poszczególne miesiące w decyzji, stanowi podstawę

wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne.

Organ rentowy wskazał taką samą podstawę prawną i analogiczne motywy decyzji, jak w przypadku decyzji dotyczącej K. B..

Płatnik składek A. S., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Zakład (...) A. S., zaskarżył te decyzje w całości odwołaniami, zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego: przepisu art. 18 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 9 i w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych poprzez niewłaściwe zastosowanie i błędne przyjęcie, że ubezpieczeni wskazani w zaskarżonych decyzjach osiągnęli przychód z tytułu innych nieodpłatnych świadczeń w postaci skorzystania ze sfinansowanego przez płatnika, jako pracodawcę, noclegu w hotelu pracowniczym – podczas gdy wydatek w postaci opłacenia noclegu, poniesiony przez pracodawcę w celu zapewnienia noclegów pracownikom, jest świadczeniem poniesionym w interesie pracodawcy, ponieważ to właśnie pracodawcy przyniosło konkretną i wymierną korzyść w postaci prawidłowo i efektywnie wykonanej przez pracowników pracy, a nie stanowiło po stronie pracowników przychodu, rozumianego jako powiększenie aktywów lub uniknięcie wydatku, który mógłby stanowić przychód pracowników z tytułu stosunku pracy;

- naruszenie przepisów postępowania: przepisu art. 7 w zw. z art. 180 k.p.a. poprzez dokonanie w sprawie ustaleń sprzecznych z rzeczywistym stanem faktycznym, poprzez błędne przyjęcie, że:

- wszystkie zarezerwowane miejsca noclegowe przez płatnika były wykorzystywane przez ubezpieczonych – podczas gdy pracownicy płatnika wykorzystywali jedynie część zarezerwowanych i opłaconych w całości noclegów;

- J. B., B. W., T. R. i M. M. korzystali z opłaconych przez płatnika noclegów – podczas gdy żadna z ww. osób z opłaconych przez płatnika noclegów nie korzystała;

- z opłaconych przez płatnika miejsc hotelowych korzystali wyłącznie jego pracownicy – podczas gdy z tych noclegów korzystał wielokrotnie P. S., niebędący pracownikiem płatnika,

skutkujące błędnym obliczeniem przychodu przypisanego ubezpieczonemu w następstwie podzielenia kwot z faktur VAT zapłaconych przez płatnika za miejsca noclegowe przez sumę dni roboczych ubezpieczonych zrealizowanych na inwestycjach poza siedzibą przedsiębiorstwa płatnika, niezależnie od okoliczności, czy ubezpieczeni wykorzystali wszystkie zarezerwowane noclegi.

Wskazując na powyższe zarzuty, płatnik wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i stwierdzenie, że ubezpieczeni nie uzyskali przychodów z tytułu finansowania przez pracodawcę kosztów pobytu w hotelu w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach, ewentualnie o uchylenie zaskarżonych decyzji i umorzenie postępowania.

Płatnik wniósł też o zasądzenie od pozwanego organu rentowego na rzecz płatnika kosztów procesu, obejmujących koszty zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie od płatnika na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonych decyzjach.

Na podstawie art. 219 k.p.c., połączono sprawy ze wskazanych powyżej odwołań, celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek – A. S. od 27.10.1992 r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie robót związanych z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych pod firmą Zakład (...) A. S., z siedzibą w (...).

Roboty projektowe i instalacyjne sieci gazowych, wodociągowych oraz wodno-kanalizacyjnych prowadzi na terenie całego kraju. Zajmuje się kompleksowym wykonawstwem, począwszy od fazy projektowania, a zakończywszy na uzyskaniu zgody na użytkowanie nowo wybudowanej sieci lub przyłącza.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Ubezpieczony K. B. zatrudniony był przez płatnika składek na podstawie umowy zlecenie z dnia 01.10.2015 r. na okres od 01.10.2015 r. do 31.12.2015 r., a także na podstawie umowy zlecenie z dnia 31.12.2015 r. na okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. W ramach tych umów zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac przy budowie sieci kanalizacyjnych i gazowych. Płatnik składek w zawartych umowach zlecenie nie wskazał K. B. miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...).

W dniu 25.04.2016 r. płatnik składek zawarł z K. B. umowę o pracę na okres próbny od 25.04.2016 r. do 25.07.2016 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pracownik fizyczny. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano (...), (...)-(...) C. i teren województwa (...), (...).

K. B. potwierdził swoją obecność w pracy na listach obecności w dniach: 25-29.11.2016 r., 4-6.05.2016 r., 9-13.05.2016 r., 16-20.05.2016 r., 23-25.05.2016 r., 30.05-03.06.2016 r. i 06-10.06.2016 r. W dniach 02.05.2016 r., 27.05.2016 r. i 13-17.06.2016 r. przebywał na urlopie wypoczynkowym, zaś od 20.06.2016 do 25.07.2016 r. był nieobecny w pracy i uwagi na chorobę.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego, w szczególności zawartych umów i list obecności

Ubezpieczony M. A. zatrudniony był przez płatnika składek na podstawie następujących umów zlecenia: z dnia 31.03.2016 r. na okres od 31.03.2016 r. do 02.09.2016 r., z dnia 17.10.2016 r. na okres od 17.10.2016 r. do 31.12.2016 r., z dnia 13.02.2017 r. na okres od 13.02.2017 r. do 31.08.2017 r., z dnia 25.09.2017 r. na okres od 25.09.2017 r. do 31.12.2017 r., z dnia 15.01.2018 r. na okres od 15.01.2018 r. do 31.08.2020 r.

W ramach tych umów zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac przy instalacjach gazowych i sanitarnych. Płatnik składek w zawartych umowach zlecenie nie wskazał M. A. miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...).

M. A. w okresach: 02.05.2017 r., 04-05.05.2017 r., 16.06.2017 r., 14.08.2017 r., 28.08-24.09.2017 r., 27-31.12.2017 r., 02-14.01.2018 r., 12.02-02.03.2018 r., 30.04.2018 r. nie mógł korzystać z noclegów z uwagi na nieobecność w pracy.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego, w szczególności zawartych umów zlecenie i list obecności

Ubezpieczona J. B. była zatrudniona u płatnika składek na podstawie umowy zlecenia z dnia 07.01.2015 r. na okres od 07.01.2015 r. do 06.02.2015 r. W ramach tej umowy zleceniobiorca zobowiązał się do pełnienia funkcji majstra budowy przy realizowanych inwestycjach gazowych i kanalizacyjnych.

Płatnik składek w zawartej umowie zlecenie nie wskazał J. B. miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...).

W dniu 09.02.2015 r. płatnik składek zawarł z J. B. umowę o pracę na okres próbny od 09.02.2015 r. do 08.05.2015 r. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku majster budowy. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano (...), (...)-(...) C..

J. B. w okresach: styczeń 2015 r., 02-08.02.2015 r., 05.06.2015 r., 13-14.08.2015 r., 21-25.09.2015 r., 31.12.2015 r., 05.01.2016 r., 25.02.2016 r., 11-13.06.2016 r., 27.06.2016 r., 17.06.2016 r., 18.11.2016 r., 21.11.2016 r., 30.11.2016 r., 01-06.12.2016 r., 10.03.2017 r., 07.04.2017 r., 14.04.2017 r., 02-05.05.2017 r., 11-12.05.2017 r., 16-19.05.2017 r., 24-25.05.2017 r., 16-19.06.2017 r., 14.08.2017 r., 11-15.09.2017 r., 27-28.12.2017 r., 02-08.01.2018 r., 12-23.02.2018 r., 30.04.2018 r. była nieobecna w pracy.

J. B. w spornym okresie ani razu nie korzystała z hotelu, ani innego miejsca hotelowego. Na budowy dojeżdżała własnym środkiem transportu, a po zakończeniu pracy wracała do domu.

Większość obowiązków wykonywała w biurze.

okoliczności niesporne,

dowód: akta organu rentowego, w szczególności zawartych umów i list obecności

- zeznania ubezpieczonej J. B., k. 103-103v w zw. z k. 40v akt sąd.,

- zeznania świadka B. W., k. 102v akt sąd.,

- zeznania świadka T. R., k. 103 akt sąd.,

- zeznania odwołującego A. S., k. 123v-124 akt sąd.

Ubezpieczony O. B. zatrudniony był przez płatnika składek na podstawie umowy zlecenie z dnia 15.06.2016 r. na okres od 15.06.2016 r. do 15.11.2016 r., a także na podstawie umowy zlecenie z dnia 20.06.2017 r. na okres od 20.06.2017 r. do 15.12.2017 r. W ramach tych umów zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac przy budowie sieci gazowych i kanalizacyjnych. Płatnik składek w zawartych umowach zlecenie nie wskazał O. B. miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...).

O. B. w dniach: 23.06.2017 r., 14.08.2017 r., od 06.11.2017 r. był nieobecny w pracy.

okoliczności niesporne,

dowód: akta organu rentowego, w szczególności zawartych umów zlecenie i list obecności

Ubezpieczony R. B. (1) zatrudniony był przez płatnika składek na podstawie umowy zlecenie z dnia 17.08.2017 r. na okres od 17.08.2017 r. do 31.12.2017 r. W ramach tej umowy zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac przy budowie sieci gazowych i kanalizacyjnych. Płatnik składek w zawartych umowach zlecenie nie wskazał R. B. (1) miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...). Zakład nie wystawiał druków „polecenia wyjazdu służbowego”.

Ubezpieczony R. B. (1) w okresie od 17.08.2017 r. do 03.11.2017 r. nie korzystał z oferowanych przez pracodawcę noclegów.

R. B. (1) od 06.11.2017 r. był nieobecny w pracy.

okoliczności niesporne,

dowód: akta organu rentowego, w szczególności zawartej umowy zlecenie i list obecności

Ubezpieczony R. B. (2) zatrudniony był przez płatnika składek na podstawie następujących umów zlecenia: z dnia 09.05.2016 r. na okres od 09.05.2016 r. do 29.06.2016 r., z dnia 02.07.2016 r. na okres od 02.07.2016 r. do 29.08.2016 r., z dnia 17.10.2016 r. na okres od 17.10.2016 r. do 31.12.2016 r., z dnia 13.02.2017 r. na okres od 13.02.2017 r.

do 31.08.2017 r., z dnia 06.11.2017 r. na okres od 06.11.2017 r. do 31.12.2017 r., z dnia 05.03.2018 r. na okres od 05.03.2018 r. do 31.08.2020 r.

W ramach tych umów zleceniobiorca zobowiązał się do wykonywania prac przy instalacjach gazowych i sanitarnych. Płatnik składek w zawartych umowach zlecenie nie wskazał R. B. (2) miejsca wykonywania prac. Miejscem wykonywania prac był teren inwestycji gazowych i kanalizacyjnych realizowanych przez Zakład (...).

R. B. (2) w okresach: 02-05.05.2017 r., 16.06.2017 r., 14.08.2017 r., 28-31.08.2017 r., 01-05.11.2017 r., 27-29.12.2017 r., 26.03.2018 r., 11.04.2018 r., 30.04.2018 r. nie mógł korzystać z noclegów z uwagi na nieobecność w pracy.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego, w szczególności zawartych umów zlecenie i list obecności

Ubezpieczony G. B. (1) był zatrudniony u płatnika składek na podstawie umowy o pracę z dnia 20.12.2011 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku montera wodno-kanalizacyjnego. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano w umowie (...), (...)-(...) C..

G. B. (2) w okresie objętym postępowaniem, a zatem od 01.01.2015 r. do 30.04.2018 r. nie mógł korzystać z noclegów w datach: 02-05.01.2015 r., 11.02.2015 r., 13-24.02.2015 r., 05.06.2015 r., 31.08-25.09.2015 r., 05.10.2015-17.01.2016 r., 20-31.01.2016 r., 02.05.2016 r., 27.05.2016 r., 06-09.06.2016 r., 31.10.2016 r., 12.12.2016 r., 10.01-10.02.2017 r., 02-05.05.2017 r., 16.06.2017 r., 14.08.2017 r., 13.11.2017 r., 12.02-02.03.2018 r., 30.04.2018 r. z uwagi na nieobecność w pracy.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego, w szczególności zawartej umowy o pracę i list obecności

Płatnik zatrudniał osoby na podstawie umów o pracę i umów zlecenia. Osobom tym, wykonującym pracę poza miejscem stałego prowadzenia działalności przez płatnika, zapewniał noclegi w hotelach. Ponościł w całości koszty ich zakwaterowania. Zatrudnieni mieli całkowitą dowolność w korzystaniu z zapewnianych przez płatnik składek noclegów. Noclegi nie były obowiązkowe, wobec tego nie wszyscy pracownicy z nich korzystali.

Po wygranym przetargu, tydzień przed rozpoczęciem nowej inwestycji płatnik robił rezerwację miejsc noclegowych na okres jednego miesiąca. Rezerwacja była dokonywana „z góry”, przy hipotetycznym założeniu, ile osób pracujących przy danej inwestycji mogłoby skorzystać z noclegu. Koszty noclegów opłacane są z góry, niezależnie od tego czy wszystkie zarezerwowane miejsca zostaną wykorzystane. Odwołujący nie prowadził ewidencji osób korzystających z noclegów. Z noclegów na pewno nie korzystały osoby zatrudnione u płatnika na stanowisku kierownika budowy, majstra budowy. Sporadycznie korzystał z hotelu odwołujący i jego brat – P. S., który nie jest pracownikiem płatnika składek, a jego podwykonawcą.

Faktury VAT wystawiane przez hotele, w których odwołujący zamawiał noclegi, oprócz opłaty za nocleg obejmowały również koszty parkingu i pomieszczeń do przechowywania komputerów, sprzętu, do suszenia ubrań. Koszty te nie były odrębnie wyszczególnione na wystawionej fakturze.

dowód: zeznania świadka Z. G., k. 103v-104 akt sąd.,

zeznania świadka B. W., k. 102v akt sąd.,

zeznania świadka T. R., k. 103 akt sąd.,

- zeznania ubezpieczonej J. B., k. 103-103v w zw. z k. 40v akt sąd.,

- zeznania odwołującego A. S., k. 123v-124 akt sąd.

Organ rentowy koszty zakwaterowania przypadające na każdego z ubezpieczonych w okresach objętych decyzjami (koszt jednostkowego noclegu) ustalił w ten sposób, że kwoty z faktur wystawionych za usługę zakwaterowania, dotyczących danego miesiąca, dzielił przez liczbę osób (wraz z płatnikiem) pracujących w tym miesiącu poza siedzibą firmy i liczbę przypadających w tym miesiącu dni roboczych.

Tak ustalony dzienny przychód, dla ustalenia przychodu miesięcznego danego ubezpieczonego z tytułu zapewnienia noclegu, pozwany mnożył przez liczbę dni pracy w terenie danej osoby w miesiącu.

dowód: zeznania świadka Z. G., k. 103v-104 akt sąd.,

Płatnik składek nie uwzględnił w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe) oraz ubezpieczenie zdrowotne zatrudnianych, kosztów poniesionych na zapewnienie im noclegów.

okoliczności niesporne, ustalone na podstawie akt organu rentowego

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania okazały się zasadne.

Spór sprowadza się do kwestii, czy równowartość świadczeń udzielonych w naturze przez płatnika składek ubezpieczonym K. B., M. A., J. B., O. B., R. B. (1), R. B. (2) i G. B. (1) w postaci zapewnienia zakwaterowania w miejscu pracy w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach, stanowi przychód podlegający oskładkowaniu.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 266 z późn. zm.), podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i pkt 18a ustawy stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9 i 10, z zastrzeżeniem ust. 1a i 2, ust. 4 pkt 5 i ust. 12 ustawy.

Przy czym, w myśl art. 18 ust. 3, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorców ustala się zgodnie z ust. 1 (...).

Zgodnie zaś z art. 20 ust. 1 ustawy systemowej, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe, z zastrzeżeniem ust. 2 i ust. 3.

Generalnie więc, podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracownika i zleceniobiorcy jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, z wyłączeniami ujętymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18.12.1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1949).

Natomiast na mocy art. 81 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2019 r., poz. 1373 ze zm.), do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, z zastrzeżeniem ust. 5, 6 i 10 (przy czym ust. 6 stanowi, iż podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, potrąconych przez płatników ze środków ubezpieczonego, zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych).

Według art. 12 ust. 1 ustawy z 26.07.1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1387 z późn. zm.), za przychody ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej oraz spółdzielczego stosunku pracy uważa się wszelkiego rodzaju wypłaty pieniężne oraz wartość pieniężną świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty, bez względu na źródło finansowania tych wypłat i świadczeń, a w szczególności: wynagrodzenia

zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za nie wykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty niezależnie od tego, czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne ponoszone za pracownika, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych.

Według art. 13 pkt 8a) ustawy PIT, za przychody z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 2, uważa się przychody z tytułu wykonywania usług, na podstawie umowy zlecenia (...), uzyskiwane (...) od osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą (...).

Stan faktyczny sprawy jest w istocie niesporny, w szczególności, co do tego, że ubezpieczeni byli w okresach objętych zaskarżonymi decyzjami zatrudnieni u płatnika na podstawie umów zlecenia, lub w przypadku – K. B., J. B. i G. B. (1) – także umów o pracę, wykonując pracę w miejscach poza G. (miejscem siedziby płatnika).

Ponadto niezależnie od tego, czy umowy zawarte z ubezpieczonymi wskazywały miejsce pracy w G., nie było przedmiotem sporu, że wykonywanie przez wszystkich ubezpieczonych pracy w poszczególnych miejscowościach nie odbywało się w ramach podróży służbowej.

Ubezpieczeni wiedzieli i godzili się, że będą wykonywać pracę w tych miejscowościach, w których odwołujący wygra przetarg na swoje usługi i że będzie to praca w tzw. "delegacji" i na to się godzili.

Powyższe wynika także z charakteru prowadzonej działalności - skoro odwołujący świadczy na terenie całego kraju usługi z zakresu instalacji gazowych oraz wodno-kanalizacyjnych - pracę wykonuje tam, gdzie kieruje go inwestor.

Konieczność zatem stałego przemieszczania się przez ubezpieczonych, w zależności od miejsca kolejnego zlecenia, jest więc oczywista.

Nie były to przy tym wyjazdy incydentalne, lecz w ten sposób ubezpieczeni wykonywali swe zwykłe czynności wynikające z zatrudnienia, co oznacza, iż był to stały, typowy sposób świadczenia przez nich pracy, a nie wyjątkowe zdarzenia, którymi są czynności w ramach podróży służbowej.

W konsekwencji, w stanie faktycznym niniejszej sprawy oczywistym jest, iż delegowanie ubezpieczonych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nie miało cech podróży służbowej, tzn. zjawiska w ramach pracowniczych powinności niezwykłego i nietypowego, stanowiącego pewien wyłom w zwykłym świadczeniu pracy, lecz były to umówione, zwykłe czynności pracownicze.

Bezspornie też, ubezpieczeni mieli zapewnione przez płatnika bezpłatne noclegi.

Zasady opłacania noclegów pracownikom (zleceniobiorcom) płatnika potwierdził świadek Z. G., która u płatnika składek jest zatrudniona na stanowisku księgowej od 2014 r. Zeznania świadka korespondowały z zeznaniami odwołującego A. S., który przedstawił sposób prowadzenia działalności i wyjaśnił, że rezerwację miejsc noclegowych dokonywał na okres jednego miesiąca z możliwością przedłużenia w przypadku wydłużenia terminu realizacji danej inwestycji. Rezerwacja była dokonywana „z góry”, przy uwzględnieniu ilości osób pracujących na wykonywanej budowie, które potencjalnie mogłyby skorzystać z noclegu. Koszty noclegów opłacane były przy dokonaniu rezerwacji, niezależnie od tego czy wszystkie zarezerwowane miejsca zostały wykorzystane. Odwołujący nie prowadził ewidencji osób korzystających z noclegów. Z noclegów na pewno nie korzystały osoby zatrudnione u płatnika na stanowisku kierownika budowy, sporadycznie korzystał z hotelu odwołujący i jego brat – P. S., który nie jest pracownikiem płatnika składek.

Ponadto cena za usługę zakwaterowania obejmowała też miejsca parkingowe i miejsca na przechowywanie sprzętu.

Przechodząc do oceny prawnej świadczeń w naturze, których równowartość pozwany wlicza do podstawy wymiaru składek, należy podkreślić, że tylko rzeczywiste przysporzenie po stronie zatrudnionego może zostać uznane za

przychód, a więc podlegać ewentualnemu oskładkowaniu. Ubezpieczeni mieli zapewnione noclegi, jednak w istocie nie otrzymywali z tego tytułu żadnych korzyści majątkowych, które można by kwalifikować jako przychód.

Jeżeli prawidłowe i efektywne wykonywanie obowiązków pracowniczych wymaga od pracownika nocowania w hotelu, aby w określonym czasie wynikającym z kontaktów handlowych pracodawcy i kontrahenta dotrzeć do kontrahenta lub miejsca pracy, to zapewnienie tej możliwości przez pracodawcę nie jest korzyścią pracownika, ale wypełnieniem przez pracodawcę ustawowego obowiązku prawidłowego organizowania pracy tak, aby była ona wydajna i należytej jakości (por. wyroki NSA z 23.02.2017 r., sygn. akt II FSK 233/15, Lex nr 2229090, II FSK 234/15, LEX nr 2260602).

Świadczenia w postaci pokrycia przez pracodawcę kosztów noclegów pracownika w miejscu pracy, opłat parkingowych, kosztów posiłków spożywanym w czasie spotkania służbowego z klientem, opłat za przejazd autostradą nie są świadczeniami spełnionymi w interesie pracownika, ale w interesie pracodawcy oraz nie przynoszą one pracownikowi korzyści w postaci powiększenia aktywów lub uniknięcia wydatków, które musiałby on samodzielnie ponieść. Zapewnienie pracownikom wskazanych powyżej usług leży bowiem wyłącznie w interesie pracodawcy, a nie pracowników, którzy swoje potrzeby np. mieszkaniowe zaspokajają w innym miejscu i w inny sposób oraz którzy – gdyby nie konieczność wywiązania się z obowiązków wynikających z umowy o pracę – nie mieliby powodu do ponoszenia kosztu takich noclegów (por. wyrok NSA z 20.04.2017 r., sygn. akt II FSK 760/15, Legalis 1649439)

W przypadku zapewnienia noclegów przez płatnika nie można mówić o żadnym realnym przysporzeniu na rzecz zatrudnionego. Funkcją tych świadczeń jest rekompensata (zapewnienie) wydatków na nocleg i to właśnie z uwagi na tę funkcję są one wyłączone z podstawy wymiaru składek. Konieczność odbywania noclegów i przejazdów ściśle wiąże się z pracą wykonywaną poza miejscem, w którym zatrudniony mieszka, nie daje mu żadnego zysku, pozwala mu jedynie uniknąć kosztów, związanych z wykonywaniem obowiązków wynikających ze stosunku zatrudnienia. Innymi słowy, zwrot kosztów lub pokrycie kosztów nie może być uważane za przyrost majątku podatnika, nie podlega więc oskładkowaniu.

Jeżeli zatrudniony ma ośrodek życiowy w danej miejscowości, który musi utrzymać, to opłacenie miejsca zamieszkania, gdy zachodzi konieczność noclegu na delegacji, narażałoby go na stratę. Tym samym środki przeznaczone na pokrycie noclegu na wyjeździe, wykonywanym w celu realizacji obowiązków wynikających z zatrudnienia, mają doprowadzić do uniknięcia (wyrównania) tej straty. Nie stanowią więc jakiegokolwiek przysporzenia na rzecz zatrudnionego. W szczególności, pracodawca wydając pracownikowi polecenie służbowe i wskazując miejsce jego wykonania, musi zapewnić, by pracownik nie poniósł z tego tytułu żadnych kosztów. Wszelkie bowiem koszty związane ze stosunkiem pracy obciążają pracodawcę.

Analogiczne stanowisko zajął też Sąd Apelacyjny w Poznaniu w wyrokach z dnia 1.09.2016 r. (III AUa 2216/15), z dnia 5.10.2017 r. (III AUa 1852/16 i III AUa 1853/16) i z dnia 30.01.2020 r. (III AUa 23/19).

Istotnym jest, że takiej właśnie interpretacji powołanych wyżej przepisów, w analogicznym stanie faktycznym, dokonał również sam organ rentowy, tj. Oddział w G. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W decyzji nr (...) z dnia 10.07.2019 r. (...) Oddział w G. stwierdził, że korzystanie przez pracownika wykonującego pracę poza siedzibą pracodawcy z udostępnionemu mu nieodpłatnie zakwaterowania nie stanowi przychodu będącego podstawą dla obliczenia wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne. Zakład podkreślił przy tym, iż każdy przepis ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w którym pojawia się pojęcie przychodu, musi być odczytywane łącznie z art. 4 pkt 9 ustawy, który stanowi, iż użyte w ustawie określenie „przychód” oznacza przychody w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych. W treści niniejszej interpretacji ZUS odniósł się również do interpretacji organów podatkowych, które także potwierdziły, że bezpłatne zakwaterowanie nie stanowi przychodu pracownika ze stosunku pracy.

Zatem ubezpieczeni, wykonując w spornych okresach pracę poza „siedzibą firmy”, nie otrzymywali przysporzenia majątkowego z tytułu noclegów, a tym samym nie można uznać, by te pokryte przez pracodawcę koszty stanowiły przychód pracownika podlegający oskładkowaniu.

Stąd wyłączyć należało z podstawy wymiaru składek ubezpieczonych wszystkie kwoty, wskazane w zaskarżonych decyzjach z tytułu udostępnienia miejsc noclegowych w hotelach.

Przesądając trafność odwołań co do zasady, kwestią wtórną stał się kwestionowany odwołaniami sposób ustalenia wysokości przypisu z tytułu składek, jako równowartości świadczenia w naturze.

Podkreślić jednak należy, że pozwany kierował się przy ustaleniu tym metodą niedopuszczalną, w żadnej mierze nie prowadzącą do naliczenia wartości adekwatnej.

Trafnie więc skarżący zarzucił organowi rentowemu, iż dopuścił się on w toku kontroli uchybień w zakresie ustalenia faktycznej wysokości podstawy wymiaru składki dla poszczególnych ubezpieczonych.

Bezzasadnym jest przy tym przerzucanie odpowiedzialności z tego tytułu na płatnika.

W trakcie kontroli bowiem, to organ rentowy zażądał od płatnika danych, które nie mogły doprowadzić do ustalenia rzeczywistych kosztów jednostkowego noclegu. Otóż to pozwany, zobowiązał płatnika do wypełnienia przygotowanych przez siebie tabel, w których jako dane oczekiwane wskazał: „określenie pracy na terenie inwestycji (tak/nie)”, a nie dane dotyczące tego, czy zatrudniony korzystał z noclegu. Przedłożone kopie akt kontroli wskazują, że płatnik dostarczył kontrolującemu wszystkie żądane dokumenty i wyjaśnienia. Pozwany zażądał również danych, które nie mogły doprowadzić do prawidłowych ustaleń i to polecenie płatnik też wykonał.

Oczywistym jest natomiast, co zresztą wykazał odwołujący, a także świadkowie: B. W., T. R. i ubezpieczona J. B., że nie każdy z pracujących na terenie inwestycji, korzystał z noclegu. Osoby te jednoznacznie zeznali, że J. B. w spornym okresie ani razu nie korzystała z hotelu, ani innego miejsca hotelowego. Na budowy dojeżdżała własnym środkiem transportu, a po zakończeniu pracy wracała do domu. Stąd też niezależnie od przytoczonych wyżej uwag ubezpieczona J. B. nie uzyskiwała żadnego przychodu z tytułu nieodpłatnych noclegów ponieważ z nich nie korzystała.

Poza tym, pozwany założył, że zapłata za noclegi obejmuje tylko dni robocze, co w sposób oczywisty zawyża jednostkową wartość noclegu. Nie można przecież wykluczyć, że część z zatrudnionych korzystała z noclegu również w dni wolne, po to by nie dojeżdżać co tydzień po kilkaset kilometrów. Inną rzeczą jest jeszcze to, że pozwany nie uwzględnił, iż opłata za usługę zakwaterowania obejmuje nie tylko koszt noclegu, ale również cenę parkingu i udostępnienia pomieszczeń do przechowywania sprzętu, czy suszenia odzieży roboczej.

Płatnik nie może odpowiadać za przyjętą przez kontrolujących metodologię prowadzenia kontroli i sposobu ustalenia przypisu składki.

Niezależnie od tego, uznając odwołania za usprawiedliwione co do zasady, a nie tylko co do wysokości, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzeczono jak w punktach I-VII sentencji wyroku.

O kosztach procesu w punkcie VIII. postanowiono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.), mając na względzie okoliczność, że wartości przedmiotu sporu w tego rodzaju sprawach nie stanowi ustalona decyzją podstawa wymiaru składki, a wartość samej składki.

Łącznie wysokość należnego wynagrodzenia adwokackiego wyniosła 7.470 zł. liczonego od wartości przedmiotu sporu, którym jest jednak nie wysokość przychodu ubezpieczonych wyliczonego i wskazanego przez pozwanego w zaskarżonych decyzjach, a wysokość składki na ubezpieczenie społeczne, której podstawą jest wysokość przychodu.